

i Øjeblikket med Tilstanden for 100 Aar siden, da vi stod foran den store Statsbankerot. Jeg fremdrager ikke dette, fordi jeg tror, at det er det ærede Medlems oprigtige Mening, men for at give ham Lejlighed til nærmere at forklare denne Yttring, som ikke bør staa uden en Kommentar.

De ærede Talere — og her sigter jeg særlig til de ærede Medlemmer for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) og Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) — have saa at sige krampagtig lukket Øjnene for det Faktum, at vi gennem en længere Aarrække have afholdt overordentlig betydelige Udgifter til Erhvervelse af indtægtgivende Statsaktiver, til Udredelse af Forskud, Laan o. s. v. ud af de ordinære Indtægter. Det er et Forhold, der mange Gange er blevet omtalt baade af mig og andre Talere, saa jeg skal ikke dvæle nærmere derved, men det er givet, at i meget faa Lande har man i den Udstrækning kunne afholde saadanne Udgifter af de ordinære Indtægter, som man har kunnet her. I det tyske Rige og Enkeltstaterne tilsammen er af deres samlede Statsgæld paa omtrent 15,406 Mill., som det er opgjort til i det vedkommende „Denkschriftenband“ til Skattereformen i 1908, et Beløb paa godt 6,600 Mill. særlig Jernbanegæld, Gæld, der da endnu eksisterede som paadrægen for Jernbaneanlæg. Det er ganske lærerigt i saa Henseende at sammenligne Forholdene her, naar vi se, hvad vore Statsbaner vare værd i 1870, og hvad de vare værd den 31. Marts 1909, og naar vi saa se, at denne Fremgang, som selv efter Nedskrivningen i Begyndelsen af 1900-Aarene er op imod 200 Mill.; er naaet, uden at vi indtil da have behøvet realiter at forøge vor Statsgæld. Vi have stiftet Statsgæld, og vi have afbetalt Statsgæld, men den 31. Marts 1909 stod Statsgælden paa omtrent samme Punkt som i 1870.

Hvad vil man nu naa med alt dette Sortmaleri? Man maa vel først spørge om, hvad Virkning det vil have i Udlandet. Selvfølgelig kunne Udtalelser som disse kun gøre Skade overfor Udlandet. Der er ogsaa dem, som, naar vi staa overfor Stiftelsen af et nyt Laan, ville benytte sig af Udtalelser af denne Karakter og søge at faa det bedst mulige for sig ud deraf. Det er jo sjældent, at Folk have med en Kunde at gøre, der i den Grad vedholdende og ihærdigt søger at nedsætte Værdien af den Vare, han har at sælge, som Tilfældet er her. Og det er naturligt, at naar man en Gang er i et saa-

dant enestaaende lykkeligt Tilfælde, søger man at udnytte det. Det er jo menneskeligt. Det er for øvrigt ret mærkeligt, at Tilfældet kan indtræde, men Politik er nu en Gang noget for sig. I Goethes „Faust“ siger Mefistofeles: Blod er en ganske egen Saft, og Blod er der altid lidt af i al Politik. Jeg vilde imidlertid ønske, at man vilde lægge sig paa Sinde de Ord, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds benyttede, nemlig, at man skulde huske, at selv om en Regering her til Lands ikke var tiltalende for en, og selv om en saadan Regering gjorde Ting, man ikke kunde billige, var det dog til syvende og sidst ens egen Regering, en dansk Regering.

Det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) sagde — og jeg synes, at der var ligesom en Smule Triumf deri —, at jeg stod nok og maledede Tilstanden saa lys for Udlandets Skyld, men det vilde ikke hjælpe mig noget. Nej, i den Henseende kan det ærede Medlem spare sig sine Kommentarer. For det første har jeg ikke malet lyst, men jeg har bestræbt mig for at skildre Forholdene, som de ere, lige fjernt fra den overdrevene Optimisme som fra Sortseeri. Dernæst bilder jeg mig paa ingen Maade ind, at mine Udtalelser ville kunne blive normgivende for fremmede Finanskredses Opfattelse af vore Forhold, naar de skulle gøre Forretninger med den danske Stat. De Folk, det her drejer sig om at gøre Forretning med, ere sandelig for drevne, de kende for godt deres Metier og de Sager, det drejer sig om, til, at de paa afgørende Maade skulde lade sig paavirke af, hvad Finansministeren i det Land, som de skulle gøre Forretning med, siger om den finansielle Tilstand. Nej, de se med deres egne Øjne, og de have Materiale dertil, udførligt statistisk Materiale vedrørende den danske Stats og de danske Kommuners Finanser, vedrørende Danmarks økonomiske Tilstand i det hele. Dette Materiale er i den mest fortræffelige Orden, og vi maa sige, det er godt det samme, det er godt, at de kunne dømme efter Tal og efter Kendsgerninger og ikke efter det Sortmaleri, der har fundet Sted her i disse Dage.

Men naar det ikke kan tænkes at gøre Nytte overfor Udlandet, bliver Spørgsmaalet: Saa maa det vel være for at virke opdragende, pædagogisk paa Finansministeren og paa Ministeriet i det hele. Og det er vel sagtens ogsaa Meningen dermed, men det er ret overflødigt. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds